XXXI. évfolyam. 92. szám. Szerda, 1899. május 10.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször hirdetések alku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr

Áldozó-Csütörtök.

A keresztyén-egyháznak az év legszebb szakába eső ünnepe, mintha a megnyilatkozott egeket, Krisztus megdicsőülésének magasztosságát és abból az ember lelkében támadt és élő reménységet: a kinyílt természet kebelén zöldülő és virágdiszben pompázó, gyümölcsözésre készülő tenyészet szépségeivel is példázni és vonzóbbá akarná tenni és mondaná: «a vetés és az aratás meg nem szünnek;» «valamit az ember vetend, abból arat. Aki vet a testnek a testből arat veszedelmet, a ki pedig vet a léleknek, a lélekből örökéletet arat» — Gal. 6: 7, 8. —

Ime az emberiség Megváltója — hogy az alásüjjedt emberiséget felemelje — példát adott az irás — Filippi 2: 7—11 — szerint; «magát megüresité, szolgai formát vévén magára, hasonlatossá lett az emberekhez, megalázta magát, engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a keresztfának haláláig. Annakokáért az Isten is őt felmagasztalá és ajándékozott neki oly méltóságot, mely minden méltóság felett való méltóság, hogy a Jézusnak nevére minden-térd meghajoljon mennyeieknek, földieknek és földalattvalóknak térdek és minden nyelv vallja, hogy a Krisztus Ur, az Atya-Istennek dicsőségére.» . . . Az az intés és buzditás, amit ez ihletett példát feltáró szavak tartalmaznak, — a hit fehér galambjaként a reménység zöld ágát hordva, vezeti az emberiséget — életbölcseségre. . Ova int a kevélységtől mely megaláz, az alázatra mely felmagasztal . . . a hü kötelesség teljesitésére, még ha az a keresztfára vinne is . . . az Istenségnek rendeltetésünk, életfeladatunkat kijelölő szavai iránt való odaadó engedelmességre . . . buzdit az alázat pályabéreül a felmagasztaltatással, az emberhez illő méltóság, az érdemet követő isteni és emberi elismerés legmagasb jutalmával, mely a földi életből a dicsőség hazájába átköltözés után érhető el a maga teljességében. «Kevesen hiv voltál, sokra bizlak ezután; menj be a te Uradnak örömébe» — Mát. 25: 23. —

Ah! . . . Hát az erénynek tövises pályáján tul — a halhathatlanság örökzöld és hervadatlan virágokkal ékes mezején kitüzött pálya bér van?! . . . Igen az! . . .

Egy megalázott földi lét iszonyu végét, a kereszt halálát, Krisztus élettörténetében feltámadás és azután menybeemelkedés — istenülés váltja fel.

Hát mit állotok, nézvén — mennybe?! Az a dicsőség minket is illet. Ha a nagy példaadóként alázatban, de erős kötelesség érzettel futjuk meg pályánkat: az emberiség elismer — nem ez életben, hanem holtunk után; nevünk emlékére, sirunk fejfájára teszi hódolati koszoruját és Isten is, a dicsőülést megadja azzal, hogy a történelem lapjaira fénylő és enyészhetlen betükkel véseti be azt a nevet, a melynek ékességét az ember, nemes erények drágagyöngyeiből, amelyeket a küzdelmek tengeréből megfeszitett és csüggedetlen kitartással maga hozott fel és önkezeivel füzte.

Ne féljetek a küzdelemtől. Csak a földi életben van az . . . a földi élet pedig rövid; ellenben ami azután következik — a dicsőség: örök. »A mi nyomoruságunknak egy szempillantásig való könnyüsége, a dicsőségnek felette igenigen örökkévaló állandóságát szerzi nekünk. Mivelhogy nem azokrá nézünk, amelyek nem láttatnak, mert amelyek láttatnak, időszerint valók; de melyek nem láttatnak örökkévalók.“ II. Kor. 4: 17—18,

Az emberiség jóllétének előmozditói és nemesbülésének irányzói — a Krisztus nyomdokán haladva, mint kiválasztottak az ő küzdelmében osztoznak, de az ő megdicsőülésében is részesülnek. Közelebbről a mi Hazánk és Nemzetünk fiainak és leányainak magasb lendületü tagjai a multban és jelenben, szabadságának és függetlenségének szóval, tettel bajnokai, vértanui: mindnyájan érdeme-

Mesét mondok.

Ott künn hüvös van kikeletkor,
Szivünkben tavasz, szerelem;
Ott reszket a korán nyilt virág,
Itt elhalt már a gyötrelem.
Még nem oly régen nyári napnak
Lángjától sem hevült szivünk,
Most csodás meleg füzi egybe:
Tavasz van, remélünk s hiszünk!

Künn hüs szellő tép le virágot,
Jer! hajtsd vállamra kis fejed;
Télről regél a kósza szellő,
Mesét mondok én is neked.
Sivár életről, hosszu télről,
Enyészetről beszél regém . . . .
De ne reszkess hát, drága kincsem;
Tavasszal, csókkal végzem én!

. . . Bohó gyermek volt; álmodozva:
Vágyón kezdé az életet,
Szivében vágyak lángja égett . . . .
— Róla mesélek most neked.
Ha láttad volna, mint ölelte
Karjával a világot át,
Megszántad vón' szegény rajongót,
Ki semmiért mindent od'ád!

Mindent! Hiszen szivének kincse
Volt gazdagsága, mindene! . . .
Dobogott, vágyott, égett e szív,
Százhangu dallal volt tele.
Oh! de a dal elhangzott árván,
A vágy sohaj lett nem soká;
Szeretet szárnyán merre szálljon?
Nincsen rokonszív, nincs hová!

S eljött a tél. Didergő lelke
Ugy reszketett, mint kis madár,
Melynek lehullott pelyhes fészke,
Ha elhervadt az enyhe nyár.
Ajkán elhalt már rég' az ének,
Reménye eltünt, el . . . tova . . .
S ha visszaszállt egy pillanatra,
Egy sejtés üzte el: soha!

Tovább bolyongott fázva, némán,
Nem ejtett ajka egy panaszt,
De bánat ült a sápadt arczon;
Ki látta meg? Ki látta azt? . . .
Egy szép leány volt. Olyan lágyan,
Epedve kérdé bánatát . . .
Egy fénysugár tört át az éjen:
Van még a földön jóbarát?!

Van még. Az ifju hitte, hogy van.
Szive megnyilt. Ajkán a dal
Felcsendült ismét; forró vágyba
Olvadt belé a bus sóhaj.
A sebzett szív ujult reménye
Által ragyogta uj dalát:
Vihar után a nap pazarlóbb,
Ragyogva szórja sugarát . . .

Délibáb volt a lány szerelme,
Mely kopár pusztát szánva-szán,
Csalóka fényét önti rája,
Hogy igy enyhitsen bánatán,
Elszáll, midőn a nap is tünik,
Ha közeleg az éjszaka,
— Elszállt a lány, elüzte tőle
Az élet egy kis vihara.

Szegény fiu! Nem sirt. Miért is?
A sors kegyetlen zsarnokunk,
Haragja akkor sulyt le mindig,
Amikor boldogok vagyunk.
Amikor szerelmet sovárgunk,
Egy csontváz karja nyul felénk . . .
. . . Ez a sorsunk . . . De te miért sirsz,
Édes szerelmem? Fáj mesém?

Ne sirj, ne sirj! Nem mondom tovább,
Ölelő karod fogjon át,
Ajkad zárja meséló ajkam,
Mely a te csókodért sovárg.
Ujjá teremt, égig emel föl,
Felejtet mindent ez a csók . . .
E csók az én bus mesém vége
S lehet e vég, mely csattanóbb?!

Ady Endre.

Az ezüst gyüszü.

Irta: FRANCOIS COPPÉE.

Bubánat, unalom gyötri Schomberg aszszonyt monacoi villájában.

A husz évig tartó könnyelmü élet, ha nem is birta szépségét teljesen tönkretenui, de most kétségbeesve kell a hires courtisanenak tapasztalnia, hogy a szürke hályog minf

sek korukban és a későbbi időkben a hálás kegyelet megkülönböztetésére: az áldó hymnuszra, az emlékszoborra, a koszorura; mert mindannyian a közboldogság, a haza gyermekeinek üdvözitésén fáradoztak . . . s az a nap a melyen a közelismerést megnyerik: menybeemelkedésök, megdicsőülésök napja!

Lelkesitsen magas példájuk, hogy nekünk is legyen áldozócsütörtökünk, amidőn a történet lapjaira vési, a nemzedék ajkaira veszi nevünket, — amikor az örök dicsőség országa nyilik meg — magasztos kötelességérzettel — nemesen megfutott pályánk után, a mi számunkra is.

Üdvözlégy Áldozó-Csütörtök napja! . . . Te az érdem méltó elismerésének, az erények megdicsőülésének lelkesitő napja vagy!

—a. —r.

BELFÖLD.

Az osztrák miniszterek Budapesten. Thun gr. osztrák miniszterelnök, Kaizl dr. pénzügyminiszter és Di Pauli báró kereskminiszter, Spitzmüller, Bernatzky és Gruber min. tanácsosok Stibral dr. osztályfőnök és Forstner dr. min. s. titkár kiséretében Bpestre érkeztek és az Angol Királynőbe szálltak. Az osztrák miniszterek d. e. 10 órakor a miniszterelnöki palotában Széll K. miniszterelnökkel, Lukács, Darányi, Hegedüs miniszterekkel értekezletre gyültek egybe. Előbb Ő Felsége Thun grófot hosszabb kihallgatáson fogadta, ugy hogy Thun csak d. e. fél 12 órától fogva vehetett részt az értekezleten.

Elmaradt csapatszemle. Tegnap d. e. két gyalogezred felett szemlét óhajtott tartani ő Felsége, de az állandóan esős idő miatt a szemlét még a korai reggeli órákban lemondatta.

A Bessenyei György szobor-leleplezése Nyiregyházán.

Szabolcsmegye kegyeletes hazafiui tény végrehajtása által érdemesitette magát tegnap, a megye székvárosa — Nyiregyházán felállitott Bessenyei emlékszobor leleplezésével és annak szentelt ünnepély megtartásával

Bessenyei György az ő szülötte volt s reá árasztott fényt nemes életével. És ki volt ez a Bessenyei György és mi volt fényes érdeme, hogy ily későn sem hervadt el érdeme, sőt most tisztelik meg emléket szoborral?

Bessenyei György költő, a magyar irodalom ujabb korszakának megnyitója s irodalmunkban a finomabb izlés — az ugynevezett franczia-iskola megalapitója volt. Született a szabolcsmegyei Berczelen 1877., meghalt a biharmegyei P.-Kovácsin 1811. Előképeztetése hiányos volt, mert atyja 8 éves korában bevitte Sárospatakra, de onnan már 4 év mulva kivette s otthon házilag tanittatta. Ez ugyan még nem lett volna ránézve hátrány, bár a nyilvános iskolázás előnyét közönséges halandóra alig pótolhatja a házi szükkörben, sokszor taneszközökben szükölködő képzés; de nagyobb baj volt az, hogy ez a házi tanitás is csak egy évig tartott, azután négy év, minden képzés nélkül haladt el a nyiri urficska feje felett. Igy került, mint kitünő növésü, alaku ifju, Szabolcsmegye ajánlatára a m. kir. nemes testőr-ég kötelékébe.

Ez az uj élet-kör tágasabb láthatárt nyitott előtte. Megismerte e maradottságát, az akkor magas müveltségü udvart látva s mulasztásai pótlására elhatározá kelt benne és elhatározását kitartó erős akarattal, bámulatos szorgalommal végre is hajtotta.

A bécsi udvarnál is akkor a franciás müveltség volt uralkodó, tehát Bessenyeinek a figyelme is különösen franczia-irók tanulmányozására fordult, a kikhez viszonyitva önmaga és nemzete fejlettségét, hazafiui fájdalom dult benne, mert ez a viszonyitás rendkivül elitélő volt a magyar müveltségnek. Nem csoda. A szathmári béke majdnem megmerevedetté tette a nemzetet, miként politikai tekintetben, ugy nyelvben, viseletben is. Nemzeti irodalma ugy szólván, nem is létezett; a mit irtak, csudálatos egyvelege volt a magyarnak, francziának, németnek, de kivált latinnak, a mely nyelvnek jármába ismét visszasüjjedt a magyarok irodalma.

Hiszen a főnemesség a szép királyné, körül Bécsben fényelgett, nemzete nyelvét szégyelte volna beszélni, még ha tudta is; de nem is tudta; németül, franciául társalgott, irt, élt. A középnemességben, ha valamivel több kötelességérzet volt, hazafiui kötelességét, nemzete nyelve iránti tartozását illetőleg — de a vármegyei életben gyakorlatban levő latin nyelv tudás szükségessége, ezt meg, e nyelvhez terelte. A magyar csak a legalsóbb nemesség és a pór nyelve volt.

E nép közt élve, ezzel érintkezve, Bessenyei gyermek és korai-ifjui életében csak magyarul beszélt és e nyelvet tartotta nemzete nyelvének . . . mikor elmaradottságát megismerte és ebből kiemelésének nehézségeivel, az idegen nyelvek és irodalom fejlettségét szemlélve — fájdalmasan tisztában volt: nem esett kétségbe, hanem megsokszorozta szorgalmát a tanulmányozásban, erejét a cselekedetben — tanult nyelveket, tudományokat, hogy tanulmányainak kincseiből nemzete nyelvét gazdagitsa.

Egy ember azonban nem tehet mindent oly széles pusztamezőn . . . társakat keresett tehát, akik vele megosszák az ut fáradalmait, átvegyék a munka egy részét stb. és talált közel hozzá, nemes testőr-társai közt Barcsai és Baróczyban, Bécsben és otthoni ismerősei közt is: Orczy Lőrinc, Ráday Ányos, Péceli s a Telekyekben, akik az ő törekvésének nemességét felismerve — csatlakoztak hozzá s meg is teremtették a magyar irodalom uj korszakában a francia izlés szerinti, uj klasszikai irányt, melynek nyomán aztán nemzetünk ébredve irodalomban és müveltségben, ralépett a haladás ösvényére.

A társak közt leglelkesebb és legtevékenyebb mindenbizonynyal maga Bessenyei Gy. volt. 1765—1772-ig ugyan csak leveleivel, buzditásaival hatott, de 1872-től fogva már munkáinak egész sorozatával. E téren való megfeszitett munkálkodásának legelfogadhatóbb bizonyitéka az, hogy alig 10 év alatt 24 munkája jelent meg nyomtatásban.

Midőn mostoha viszonyok közé jutott megvált Bécstől és anyagi segédeszközei is megfogyatkoztak, kedélye csaknem meghasonlott — s előbb szülötte földére vissza, majd puszta-kovácsii kisded birtokára számüzte ma-

---

vonja be napról-napra áthatlanabb sötétséggel szemeit — azokat a szemeket, a melyek egykor oly sok szivfájdalmat és romlást okoztak.

Azelőtt két éve vette észre a szörnyü bajnak első jeleit. Pipere-asztalkája előtt ült éppen és a tükörben nézegette magát, mikor egyszerre ugy tetszett neki, mintha arczát könnyü fatyol lepné el: a következő regge már szinte áthatlan lett ez az ijesztő ködfátyol és akkor ötlött csak eszébe, hogy heves migrain kezdi bántani és gyakran előfordul, hogy röpdöső musliczákat, fekete pontokat és pókhálószerü szövevényt lat szemei előtt. — Megkérdezé a szemorvosokat, ezek mind ugyanazt a betegséget allapitották meg, mely rombolva mindjobban elhatalmasodik. Végre mütétet akartak beteg szemein végrehajtani a tudomány emberei, de Schomberg asszony gyáva.

Igen ez a nő, ki oly sok szerencsétlennek okozott szenvedést, a kinek — annál a gondolatnál, hogy valamely orvosi müszer aczélja érinti majd szemeit — petyhüdt idegei szinte fellázadtak, ez a nő fél, retteg a fájdalomtól. Ő fél, a kiért egyik szerelmes bolondja az alig husz éves Rayaumont herczeg dicstelen halállal mult ki egy spadassin kardjától. El is utasitá a sebészeket: inkább türte, hogy betegsége elhatalmosodjék, hogy csaknem vak már.

Villája a legszebb és legjobb fekvésü abban a földi paradicsomban, melyet Monacónak neveznek. Ha valaki elhalad a kuszó növényektől sürün beárnyalt kerti rács mellett és a rózsaszin-függönyös verendára feltekint, azt fogja hinni, hogy itt a boldogság lakozik. Pedig Schomberg asszony halálosan szomoru. Csak illatukról ismeri már föl a virágokat és a tenger fénylő azurja csak akkor ö tözik szines elevenségbe lelkében, ha a ritmikus hullámverest hallja. Sok mindent élvezvén összes érzékeival, most már csak az az egy ad neki gondot, melytől megfosztani készül őt a sors.

Ha virágcsokrot kap, ennek illata ugyan egy pillanatra fölvíditja, de aztán dühösen eldobja azt. Utolsó szerelmesét is, azt a fiatal lengyel zongoramüvészt, a ki iránt némi vonzalmat mégis érzett, a ki hirtelen könnyüséggel alkotott szép keringőivel őt felvídámitani igyekezett, elüzte magától, elüzte magától azon a napon, mikor közelhajolva hozzá és kék szlav szemeibe nézve, tekintetét nem birta már fölfogni.

Ha olykor a szeleburdi Gregoreko, az öreg hoszpodar fia — az egyetlen, a ki nyilvánosan meri karját átnyujtani neki — a kaszinóban körülvezeti őt, az aranycsengéstől fölizgatva, odahagyja a termet, hisz' többé már nem gyönyörködhetik az arany csillogásában; azért le se ül többé már, még egy perczre se, a játékasztalhoz. Pedig hányszor nyert vagy veszitett el egy fejedelmi vagyont a trente- et quarante-nál nem hiába adták neki a «maximum» melléknevet.

Olyan tárgyakat, melyek erősen ragyognak, még felbir ismerni a félvak Schomberg asszony, különösen, ha egészen közelről nézheti azokat. Egyedüli élvezete most már, ha gyémántjaiban gyönyörködhetik.

Komornája, Manette, a ki avval dicsekedhetett, hogy az 1867-ik évi kiállitás idejében a koronás főket pongyolában is látta, a kis boudoirban egy gránátpiros bársonyteritővel bevont, asztalkát állit esténkint elébe, a melyen két karos gyertya-tartó között — mindegyiken husz illatos égő gyertya — egy ezüstveretü, nehéz ébenfa-szekrényke van elhelyezve. Ebben van az urnő összes ékszere. Schomberg asszony alacsony széken ül az asztalka előtt és sorra felnyitogatja a ládika reteszeit; el-elhaló tekintettel nézi, bámulja azt a sok gyürüt, nyaklánczot karpereczet, melltüt és ékkövet. Éjbe borult szemei most már csak ezt az egyetlen élvezetet nyujtják. Csak gyémántjainak ragyogó tüze, igaz gyöngyeinek csillogása és értékes drágaköveinek fénye bir még némi, futólagos visszfényt kelteni azokban. A világosság után epedő szemek ilyenkor sóvárogva tágulnak ki; a csillogó ékszerekre rámeredve, eszébe jutnak Schomberg asszonynak mindazok a férfiak, a kik valamikor ezeket neki ajándékozták.

Álmodozva, elmerengve beszéli el multjának gáláns emlékeit, félig önmaganak, félig az asztalszélre könyöklő hervadt arczu komornának. Ez pedig megvető mosolylyal hallgatja őt.

— Ez itt a nagyherczeg rubinja — mondja. — Ah, mennyire unatkozhatik szegény Lipót skóczíai magányában, mióta alattvalói kocsiját sárral dobálva, őt elüzték. — Felséges rubinok, a rózsaszinü eczet fényében ragyogók! Ritka egy drágakő, csak Ceylon szigetén lehet ilyet találni . . . Ez itt a köpczös W. gyöngyös nyaklánczа. Bukásából csakugyan senkit sem mentett meg: Roppant értékü kékes-fekete gyöngyök . . . Ah, jól emlékszem . . . Elüztem ezt a tökfilkót, mert azt az ostobaságot követte el, hogy ugyanakkor

gát — vezérszerepet tehát nem vitt s nem vihetett: nem szünt meg munkálkodni és irni, csakhogy ekkori müvei nagyobbrészt kéziratban maradtak.

Hosszura telnék i mertétésünk, ha irodalmi müveinek csak czimét, megjelenési idejét és tartalmának csak főbb vonásait ismertetnők is. Azzal hogy irt, peldájával vonzott, nemzetünk és nyelvünk tetszhalálból ébredésének, müveltségének uj korát nyitotta meg mert habár a franczia irodalomból meritette is az ismeretet és erőt, azt magyar szellemben nemzete felvilágositására és nyelve tisztitasára, fejlesztésére forditotta s ezzel megbecsülhetőtlen érdemet szerzett magának a nemzet müveltsége és irodalomtörténetének ismerői előtt korunkban is, amikor viszonyitják, mi volt a magyar nyelv és irodalom a 18 sz. közepén Bessenyei fellépte előtt és mi most már másfél század multan, a 19. szazad alkonyán!

Ennek az embernek szentelt tegnap Nyiregyházán Szabolcsmegye ünnepet. Az ünnep minden tekintetben impozáns volt, méltó Bessenyei György emlékéhez.

Az ünnepség a vármegyeház előtti téren folyt le. Borongós idő volt, gyakran megeredt az eső, de azért 10 óra tajban már ezrekre menő néptömeg vette körül a beburkolt szobrot. Egymásután vonultak a szoborhoz a küldöttségek. Zajosan megéljenezték a m. kir. testőrség 4 tagu küldöttségét, mely fényes udvari ruhájában pompás csoportozatot képezett. A testőröket Barcsay József cs. és kir. kamarás főrendiházi tag (egyik őse Barcsáy munkatársa volt Bessenyeinek) vezette. Az akadémiát Beőthy Zsolt, a Petőfi társaságot Bartók Lajos, Debreczen városát Komlóssy Arthur, Király Gyula, Hajdumegyét Rásó Gyula alispán, a Csokonai kört Széll Farkas, dr. Benedek János, dr. Kardos Albert, a debreczeni kollégiumot dr. Bartha Béla, dr. Gulyás István, a sárospatakit Radácsy György képviselte. Képviselve volt ezenkivül a nemzeti muzeum is. A debreczeni főgymnasium 40 tagu küldöttségét dr. Gulyás István vezette.

11 órakor kezdődött a leleplezési ünnepély a nyiregyházi dalkör énekével. Majd Mikecz János alispán mondott szép beszédet. Beszéde végével a közönség lelkes éljenzése közt lehullott a lepel a szoborról. A szobor alkotója Kallós Ede alig győzte fogadni a gratulációkat. Ezután Leffler Samu tanár mondott szép alkalmi beszédet. A pályanyertes ódát maga a szerző Sajó Sándor jászberényi tanár szavalta el.

Az akadémia nevében Beöthy Zsolt magasan szárnyaló beszédben emlékezett meg Bessenyei hervadhatlan érdemeiről. Ezután a koszorukat helyezték a szobor talapzatára. A m. kir. testőrség nevében Barcsay József tett koszorut a szoborra. A debreczeni főgymnasium önképző körének koszorujat pedig Bartha József elnök helyeyte el. Remek beszéd kiséretében tett koszorut a szoborra Bartók Lajos, a Petőfi társaság alelnöke.

Ezután Széll Farkas táblai tanácselnök mondott a Bessenyei család nevében beszédet. Zugó éljenzés mutatta, hogy a beszéd hozzáférkőzött a nyiregyháziak szívéhez.

Báró Feilitzsch Arthur főispán lendületes beszéde zárta be a lélekemelő ünnepélyt.

Délben a Koronában 500 teritékü bankett volt. Az első felköszöntőt Mikecz János mondta a királyra. Meskó László képviselő a gárdistákat, Mezőssy Béla Kallós Edét, Rásó Gyula Mikecz alispánt Komlóssy Arthár Nyiregyháza városát köszöntötte fel.

Remek pohárköszöntőt mondott Beőthy Zsolt, ki Bessenyei érdemeit méltatta.

Este a szinházban diszelőadás volt. Berczik Árpád »Himfy dalait« adta elő Komjáthy János szintársulata. A közönség zsufolásig megtöltötte a szinházat s lelkesen tapsolt Komjáthynak (Kisfaludy Sándor) Fái Flórának (Szegedi Roza) Halmi Margitnak (Bezerédy Jolán) Szabó Irmának (Annuska) Rubosnak (Szlóky) és Tóth Eleknek.

A darab előtt Fáy Flora szinházunk tagja óriási hatás mellett szavalta el dr. Benedek kitünő poétánknak ez alkalomra irt ódáját. Az ódát igéretünkhöz képest egész terjedelmében itt közöljük:

BESSENYEY SZOBRA.

Irta: **Benedek János.**

Nyirség homokja, áldott nép vidéke,
Hőbben dobog ma szivünk földeden;
S honszeretet lángzó tüzében égve
Mereng a multakon édesdeden.
Kibontja lelkünk csüggedt szárnyait,
A szempillákon örömkönny rezeg;
Szindus egével lelket andalit
A multba röppenő emlékezet.

Honszerelemnek hü bölcsője te,
Melynek minden homokszemed magyar,
Oh szálljon meg szerelmed ihlete:
Ezt csengje vissza büvölön a dal.
Mint Anteüsz az édes anyaföldtől,
Nyerjünk ma itt u, lángot, uj erőt,
S hol érczbe öntve áll dicsőn a költő,
Köszöntsük méltó tisztelettel őt.

Bessenyei, mult századunk egének
Világosságot hintő csillaga!
Oltár ma szivünk: téged álld az ének,
S feléd szall hálánk tömjén-illata.
Kegyetlen sorsunk zordon éjjelébe
Ébren virasztó, serkentő vezér;
Honunk uj hajnalának fülemiléje,
Ki zengtél, mig csak el nem vérezél.

Oh mert kegyetlen volt a sorsvihar,
Mely átokként rá zudult nemzetünkre,
Csattogva vészthozó szárnyaival;
A mult dicsőség bus homályba tünt le.
Tört bár fejünkre vad tatár, török,
Ám talpra kelt elestéből legottan:
S kit annyi vész, eddig meg nem törött,
Most elalélt kábultan, zsibadottan.

Mit őseink vérhullással szereztek,
A szent szabadság olcsó préda lőn;
Viseltük a sulyos vérző keresztet,
Magunk megadva, szótlan, szenvedőn.
Satnyult a nemzet, rabigába verve,
A mit s éttépni senki sem kivánt.
S legdrágább kincse: csengő ősi nyelve —
Itt-ott hangzék fehér holló gyanánt.

Erőszaknál halálosb a Judás-csók,
Azt visszaverjük, ez megmérgezett.
Kapáik már csörgették a sirások,
Hogy elhantolják ezt a nemzetet.
Gyült már a hollók, farkasok falkája,
Mar azt hivék, kész a halotti tor . . .
— Midőn kigyult a rémes éjszakába
Az uj életre keltő meteor.

Hogy elhagyott bennünket Isten, ember
S előttünk már halál örvénye állt,

---

mikor nekem, nejének is vett ugyanilyen ékszert. Ime a márki függői! Nem volt gazdag ember a szegény Leó, de igazi nemes! Még azon nap előestélyén, a mikor a klubból kigolyózták volna . . . puff! nem talált rosszul; a golyó a szive közepén hatolt be! Ám legyen kinek-kinek a maga kivánsága szerint. E két válogatott, hatkaratos zafir fényes ajándék tőle, a szegény ördögtől; alighanem szerencséje volt azon az estén a baccaratnál! . . . Ej! Itt a Beli bej smaragdja! de mily csodálatos! Valahány jó barátom volt még, mind rosz véget ért. A bejt például, egy szép napon halva találták divánján; a khedive parancsára fojtották meg . . . Remek smaragd. Oh, oh! de milyen nehéz ez itt. Nem hiába a litván királytól való diadém . . . gyémántja fél olyan nagy, mint a Sancy . . . történeti becse van ennek, kedvesem! Az udvari ékszerészek mindenáron visszaakarták vásárolni, mikor szegeny IV. János a leányát férjhez adta . . . No de, ő felsége jobban járt a többieknél. Igaz, hogy ma már megvénült; de mire való a paróka és a festett szakáll? Képmása igy van kiverve az érmeken és igy van a postabélyegekre nyomva! . . .

Mikor azután igy, egy darabig el-eltünődik régi, apró kalandjain, a melyek mind gyalázattal, keserüséggel végződtek, ujra behelyezi kemény pattogással csukódó tartóikba az ékszereket; azután berakja sorba őket az ébenfa szekrényébe, ugy, hogy azok egy családi sirboltba szorosan egymásra rakott koporsókhoz hasonlitanak.

Némelykor a ládika fenekébe nyul és előszedegeti kevésbbé értékes, régi divatu ékszereit is, a melyek régtől fogva használatlanul, össze-vissza egy rakásban hevernek ott. Ezek nem ragyognak annyira, hogy felismerhetné őket és hogy róluk vissza tudna emlékezni az ajándékozókra.

Ilyenkor Manette urnője mellé ül, mert mindig szokott kapni valamit e kiselejtezett dolgokból. Hol egy elgörbült gyürút, hol egy divatját mult melltüt, hol pedig valami eltört aranylánczot.

Igy történt, hogy Manette a kisorozott tárgyak között kotorászva egy este, hirtelen egy régi ezüst gyü-züt talált, a szegény leányoknak azt a szerény csecse-becséjét, mely egyuttal becsületes munkára is való és a mely igen szégyenli, hogy ilyen társaságba került.

Manette mutató ujára illeszti a gyüszüt és nevetve szólt urnőjéhez.

— Egy ezüst gyüszü! . . . Ah, nagysága hogy kerül ez ide?

Schomberg asszony már nem veheti szemügyre ezt, de elveszi és lassan forgatja ujjai között.

Hirtelen, mint a villám, lelkileg abban az időben érezte magát most, mikor még tisztességes lány volt és Poirot Virginiának hivták.

Akkor fejezte be éppen tanuló éveit egy virágárusnőnél a St.-Denis-utczában. Jean-Baptiste, a virágkihordó adta neki ujévi ajándékul ezt az ezüst gyüszüt. Szerette és nőül akarta őt venni. Noha egész nap lótott-futott keresztül-kasul Páris utczáin viaszos vászonnal bevont virágdobozával, mé is minden este hazakisérte őt egészen a Chaussée Clijancourton levő háznak kapujáig, a melynél atyja ajtón álló volt.

Ez a piros arczu, bozontos üstökü fiu nagyon elfogadható kérő volt, alig kerestek azonban ketten együt vévé nyolcz frankot naponkint. Hogyan is lehetett volna ilyen szegenyes körülmények között háztartást alapitani? Elutasitá tehát kérőjét. Fenn a Fauboug-Poissoniere-nél egy dohánytőzsde mellett elhaladva, egyszerre megállott és eképpen szólt imádójához:

— Többé ne kisérjen vissza, Jean-Baptiste ur, mert egyszer s mindenkorra nemet mondok önnek!

Nyolcz napra rá barátai kiséretében elment a montmartre-i Elysée-be és imádót szerzett magának. Szegény Jean-Baptista! Ismét egy, a ki érte halt meg. Félesztendő mulva, mikor már imádottja a tévedtek módja szerint élt, széngázzal megmérgezte magát; ágya mellett, a melyen halva találták őt, egy széken a következő tartalmu irást hagyta hátra: »Meghalok, mert szerettem Virginát mindenekfelett!«

Schomberg asszonynak sötét arcza a rendesnél még jobban elsötétült most és a ládika fenekére ejti az ezüst gyüszüt.

— Nos nagysága, ismétli, gonosz mosolylyal a komorna, tehát nem szabad tudni, hogy mit jelent az a gyüszü itt?

Schomberg asszony hevesen becsapja a szekrény fedelét és halkan, külvárosias durva hangsulyozással, melyről soha leszokni nem tudott, igy válaszol:

— Ez? . . . oh semmit sem . . . ifjuságomat!

Ő felriadt féltő honszerelemmel
Életre rázta elalélt fáját
Előtte nem volt sem nappal, sem éjjel.
Zengett a lantja, küzdött, fáradott:
Honért rajongó lelke lánghevével
Dussá tevé a meddő századot.

Az ősi kard már rég pihent henyén,
Elcsendesült a harczok vad viharja,
Törekvő népek lázas versenyén
Más pályatér várt a küzdő magyarra.
»Elvesz a nép, ha tudománya nincs!«
S »nyelvében él a nemzet«, — tudja szentül,
S ir tudományt — megannyi draga kincs!
S kobzán magyar szó büve-bája zendül.

Most bölcselem, majd hit világa terjed
Irásiból töpreng: mi rossz, mi jó?
A multakon nagy szive lángra gerjed
S föltárja példaként, miut uj Clio.
Örök szépnek emelve fényes oltárt,
Fest jellemet, int, lelkesit, tanit,
Csodas világ, mit ő korának föltárt,
Tettre tűzelve fasult fiait.

És kivirult az elhagyott ugar,
S többé ne féltsük, hogy kipusztul, elvész,
Derengőbb égalj dus viragival
Beültete, megifjitá a kertész.
S beteli az álmodott sovár kivánság
A jámbor szándek szép való ma már;
Betöltve buzgón fenköit hivatását
Pantheonunk dicsőn, szilárdan áll.

S cseng a magyar nyelv szerte a hazában,
Szebb, bájolóbb most, mint volt valaha;
Susog, mint esti szellő szarnya, lágyan;
S harsog, ha kell, mint harcok vihara.
Ipar, müvészet, tudomány cserjéje
Sudárba szökkent, föl magasra ért;
S évezredes multunknak ünnepére
Egész világ hintett felenk babért.

A dus babérlomb legszebb szálai,
Ti honszerző nagy ősök, a tietek!
Kik véretek' tudtátok ontani,
E szép hazát hogy mienkké tegyétek.
Ám disziteni a szellem bajnokát
Egy fris borostyánt hadd tépjünk le róla,
S övezzük véle annak homlokát,
Ki e hon egyik ujra alkotója.

Mit véghez ő vitt: uj honalkotás,
Áldás fakadt munkája nyomában
S kinek az élte oly gazdag, csodás
Meg nem szakad nem vész el a halálban,
Hiába törtek rá a századok
Hogy nyomait mély sirba eltemessék:
Példád gyanánt örökre fenlobog
Legszebb erény: a honfi kötelesség.

Hirdesd minekünk ezt, te ércalak,
Bessenyeinek müvész alkotta mása;
S kik majd te hozzád zarándoklanak,
Éleszd a lelkök édes lobogásra.
Őrünk te légy, te védj mindenkoron,
Munkára serkentsd népedet s hazádat;
S légy — ha borul — világitó torony
Melyből honszerelemnek fénye árad.

És mint a szikla, álljon ez az érc
Dicsőségünk ragyogja még sokáig!
Szabolcs leányi fonjatok füzért,
Rahintve a tavasz legszebb virágit.
Ki lelke annyi dus kincsét hagyta ránk
Sirjában is megaldjuk szent porát;
Egyként hirdesse, hogy övé ma hálánk:
Langésznek erc, a költőnek virág!

Táviratok.

Az olasz kormányválság.

Róma, máj. 9. A Stefani-ügynökség jelentése szerint a miniszterválságról nincs semmiféle hivatalos jelentés. A lapok közlései merő kombinacziók. Czak annyi bizonyos, hogy a válság a megoldás felé közeledik.

Baleset a szinpadon.

Bécs, máj. 9. A »Fremdenblatt« közlése szerint az opera mai próbáján a legördülő függöny Neidel udvari operaénekesnek fejére esett, ugy, hogy az énekes ájultan összerogyott. Még nem tudják, mennyire komoly a sérülése.

A Dreyfus-ügy.

Páris, máj, 10. A Havas-ögynökség ujra megczáfolja azt az állitást, hogy Dupuy és Lebret megbiztak vagy fölhatalmaztak valakit, hogy Esterházy-val valami felől tárgyaljon. Épp ugy megczáfolja a Havas ügynökség azt a hiresztelést, hogy Dupuy és Lebret Esterházy ügyvédjénél, Cabannes-nál lépéseket tettek vagy tétettek a végre, hogy Esterházyt hallgatásra birják.

Hajótörés.

Adelaide, május 10. A mult hó 24-én a »Lochsloy« bárka a Kenguru-szigetnél hajótörést szenvedett. Öt utas s huszonöt matróz vizbefult.

Zanzibár, május 10. Egy arab hajó 50 fiatal rabszolgával hajtőrést szenvedett a Vaszin-szigetnél. — 30 rabszolga a tengerbe fult.

Strájk.

Prága, május 10. Nachodban a helyzet változatlan. Hronvban a lakosság nyugodt, ennélfogva a katonaság visszavonult.

Prága, máj. 9. Rademácher és társa karolinenthali kémiai gyárában 100 munkás a béremelés megtagadása miatt fölmondta a szolgálatot és ma, a részükről kitüzött nyolcz napi határidő lejártával abbahagyták a munkát.

Mons, máj. 9. A bányamunkások sztrájkja végét járja. A központi medenczében, továbbá a monsi és charleroii medenczében tetemesen csökken a sztrájkolók száma.

A Nemzeti Szövetség Szatmárt.

Saját tudósitónktól.

Szatmár, máj 9.

A Nemzeti Szövetség ma Szatmárban megalakult. A helyi szervező bizottság, melyben Hérmán Mihály polgármester, Kovács Leo nyugalmazott ezredes, Tankóczy Gyula, Ferenczi János jegyzők és Sarkadi Adolf mérnök kiválóan buzgólkodtak, szép munkát végzett. Az alakuló közgyülés, melyet a Vigadó nagytermeben tartottak, zsufolásig megtelt. — A város valósággal lobogódiszben uszott.

A Szatmári Nemzeti Szövetség alakulására a központból leutaztak Chorin Ferencz dr. a szövetség tanács elnöke, Barthos Andor dr. igazgatósági tarselnök, Rajkovics Ödön főpénztáros, továbbá Balassa Antal és Ahé Rezső igazgatósági tagok. Az érkezéskor a vendégeket Hermán polgármester s Ratkovszky Pál gimn. igazgató vezetése mellett küldöttség fogadta.

Az alakuló közgyülésen — melyet Chorin elnök vezetett — jelen voltak: Kovács Leo ezredes, Hámon J. kanonok, Kovács Béla tanfelügyelő, Galba L. tvszéki elnök, Dienes Lajos kir. ügyész, Farkas Antal kamarai elnök, Kende Béla orsz. képviselő s többen. A gyülést Kölcsey Himnusza nyitotta meg, melyet az iparosok dalos egyesülete adott elő.

Elnök megnyitójában a szövetség keletkezesi okaival foglalkozott, majd rátért a szövetség küzdelmeire és elért eredményeire. A hallgatóság zajos tetszését nyilvánitotta, midőn arról értesült, hogy az óbecsei szövetség 300, az erzs betfalvai pedig 50 munkás gyermeket ruházott föl.

Chorin beszéde után Hermán polgármester a varos közönsége nevében, Majos Károly aligazgató, a Széchényi-Társulat, Fechtel János titkár a Kölcsey-kör és Kétai Lajos elnök az iparos olvasókör nevében üdvözölte a szövetség küldötteit.

Ezután a közgyülés a szatmári Németi Szövetség megalakulását kimondta és megválasztotta a tisztikart. Elnök lett Jákó Mihály takarékpénztári igazgató, alelnökök Steinberger Ferencz dr. papnövelői igazgató és Fejes István dr. ügyvéd, lapszerkesztő, titkár Ozsváth Sándor, ellenőr Ferenczy János.

Befejezésül az iparos dalos egyesület énekelt hazafias dalokat.

Este a szatmári hires Ezres társaság estéjén vettek részt a szövetség tagjai. Délben banket volt a kaszinóban, hol Chorin a királyra köszöntött, Steinberger Chorinra, Fechtel a vendégekre, Barthok a szatmári nemzeti szövetségre, Ratkovszky a sajtóra, Balassa a helyi sajtóra, Fejes Herczeg Mihályra ivott.

A szatmári nemzeti szövetség számra a 41-ik, jelen ősegére azonban bizonyára az elsők között foglal helyet.

HIREK

* **Istentiszteletek.** Az »Áldozó-csütörtök« ünnepi istentisz elet beosztása az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban Bélteky Lajos, kistemplomban Dicsőffy József, Kossuth-utczai templomban K. Tóth Kalmán, Ispotály-templomban Mitrovics Gyula, szegények házában nem tartatik istentisztelet.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor istentiszteletet tart s az istentisztelet végeztével az Ur szent vacsoráját kiszolgáltatja Schindler Márton s. lelkész.

* **Lapunk legközelebbi száma a** közbejövő aldozó csütörtök és a pénteki rendes szünnap miatt csak szombaton f. hó 13-án fog megelenni.

* Felhivás. Azon helyben lakó még életben lévő 1848—49-ik évi honvédek, kik Budavár bevételénél a harczban részt vettek felkéretnek, hogy folyó hó 11, 12 és 13 án (Csütörtök, Péntek és Szombaton délelőtt 11 és 12 óra között az »Iparoskör« helyiségében Piacz-utcza Szedlák és Vámos ház jelentkezni szíveskedjenek. Az 1848—49-iki honvédegylet elnökségénél.

* **Szabolcska felolvasása.** Szabolcska Mihály az édes szavu poéta, legközelebb felolvasást tart a Hummanitás nőegyesület jubiláris ünnepén, Nagykikindán. Az egyesület 25 éves jubiláris ünnepe junius 4-én lesz s müsorán a Z. Bárdy Gabi neve is szerepel, igy hát az érdeklődés a müvésznő és a költő közt oszlik meg.

* **A nyiregyházai diszelőadás.** Lapunk szinikritikusa jelenléven a nyiregyházi szoborleleplezési ünnepségen, a diszelőadásról a következőket irja nekünk: Este diszelőadást rendezett a szinházban Komjáthy János ez alkalomra átrándult szintársulata. — Szinre került Berczik Árpád »Himfy dalai« czimü, nalunk már jól ismert darabja a régi, szabatos előadásban, mely a debreczeniről csak abban különbözött, hogy özv. Biróné szerepét a beteg Kiss Irén remek alakitása helyett Komjáthyné jatszotta meg. A szereplők sok tapsot kaptak. A szinházat zsufolásig megtöltötte az előkelő ünneplő közönség s még a karzaton is csupa fekete rubás, fehér nyakkendős uri ember szorongott. A szinház kicsiny, a bejutni akarók sokan voltak igy fejlődött egy kis zavar a vendégek elhelyezése, körül. De annyi szépért, annyi sikerük viszszatért ki ne feledné e kis apróságot? »Himfy« előtt dr. Benedek Jánosnak, a debreczeni költő ügyvédnek »Bessenyei szobra« cz. szép alkalmi költ ményét olvasta fel Fáy Flóra. Kar hogy csak felolvasta, nem elszavalta.

* **Vadállatias apa.** B. Kovács József ujföldi lakos beleillik egy Zola-féle regénybe. Igazi vadállat, a ki előtt a család fogalma csak olyan közönséges fogalom, melyet nem kell tiszteletben tartani. Jó felesegét, ki gondos őre volt a háznak, addig ütötte, verte, mig az — tarthatatlannak látva helyzetét — a világnak ment. A vadállatias férj ekkor 3 kis gyermekén töltötte ki bosszuját. Kinozta

őket addig, mig a szegény gyermekek meg nem szöktek édes apjoktól. Ma reggel egy 10 éves leányka zokogva panaszolta a mezőrendőr kapitányságnál, hogy édes apjok két testverével együtt elüldözte őket. Hiába kérték, hogy ne bántsa őket, Kovács József, a zord szivü apa nem indult meg — kinozta őket tovább. A mezőrendőr kapitányság a brutális apát elővezetteti s szigoruan megfogja büntetni.

* **Irma volt az oka.** Török Sándort, a Gambrinus sörcsarnok életunt csaposát, ki tegnap egy flóbert-fegyverrel meglőtte magát, ma hallgatta ki a rendőrség. A legény már egészen jobban van s nagyon el van keseredve, hogy a golyó jobban nem talált. — Mert nagy oka van neki a bánatra. Rémitően beleszeretett egy, a vele egy házban lakó Irma nevü kávésleányba. Irma volt az öngyilkossági kisérlet okozója, visszautasitotta a legény szerelmét, mert más birta az ő kegyetlen szivét. Török Sándor pedig nem tud Irma nélkül élni. Talán jobb szivü lesz már ezután Irma kisasszony ? ! . . ,

* **Dereczeni Juliska megkerült.** Tegnapi számunkban megirtuk, hogy milyen siralmas levelet irt a debreczeni rendőrséghez Debreczeni István ér-kenézi lakos, ki elpanaszolja, hogy Juliska nevü 14 esztendős leánya eltünt a szülei háztól s Debreczen felé vette utját; kéri a rendőrséget, hogy kutassa fel és adja vissza neki az elveszett leányt. A rendőrség tegnap fel is fedezte a szökevény leányt, kit egy helybeli özvegyasszon vett gondozás alá. A kis leány, a kit a rendőrség visszavitt a szülei házhoz, azt vallotta, hogy édes apja nagyon rosszul bánt vele s azért szökött meg. Talán most már gyöngédebb lesz Juliska lányához Debreczeni István.

* **Meglopott vendéglős.** Egy távirat érkezett ma a debreczeni rendőrséghez Madanics Károly miskolczi vendéglőstől. Nevezett vendéglősnek az éjjel lakását feltörték s onnan több értékes tárgyat elloptak. Gyanuja két olasz munkást terhel, kik az estenála mulattak s most eltünlek Miskolcról. Kéri rendőrségünket, hogy az esetleg erre utazó tolvajokat tartóztassa le. A rendőrség a különben is hiányos értesitést ad acta tette, mig a nyomozásra a miskolczi rendőrségtől felszólitást nem nyer.

* A **gazdák figyelmébe.** E hó 24-en reggel a Gilányi laktanyaban katonai ló szemle lesz, melyre a kotona lovakat tartó gazdák figyelmét ezennel felhivjuk.

* **Miniszteri biztos.** A kereskedelem ügyi m. kir. miniszter a debreczeni kereskedelmi akadémia folyó évi érettségi vizsgáira miniszteri biztosul Szabó Kálmán kamarai elnököt nevezte ki, a ki ily minőségben már több év óta működött a kereskedelmi akadémia érettségi vizsgáin. Ugyancsak Szabó Kálmánt nevezte ki miniszteri biztosul a helybeli női kereskedelmi tanfolyam folyó évi zarvizsgáira is a miniszter.

* **Siketnéma intézet a Dunántul.** Báró Fehérváry Imre, pécsi főispán aláirásával adakozási felhivás érkezett Debreczen város közönségéhez, melyben egy a Dunántul felállitandó siketnéma intézetre való adakozásra hivják fel. Hogy mennyire szüksége van a Dunántulnak erre az intézetre, mutatja az alabbi statisztika : Somogymegyében van 312 siketnéma, köztük 62 tankötelés, Baranyamegyében 288—60 tank., Tolnamegyében 209—42. Zala m. 545—109 Vas m. 338—68 Veszprém m. 212—42 Fehér m. 186—38 Győr m. 147—30 Komárom m. 168—34 Sopron m. 199—140 Moson m. 148—29 összesen 2752 siketnema, köztük 554 tankötelés.

* **Tanfelügyelő a buktatás ellen.** Ember János fővarosi segédtanfelügyelő érdekes előadást hirdet a melyet a Népnevelők Budapesti Egyesületé-ben fog megtartani. Tétele a következő: a népiskolában nincs helye a buktatásnak. Hogy annyian buknak a fővárosi elemi iskolákban annak az ő meggyőződése szerint a tanitói konferenciák hiányos volta volt az oka Ezeknek a konferenciáknak az eddigi szokástól eltérőleg, nem elegendő diminisztrativ ügyek és akadémikus értelemben vett módszertani kérdéseket tárgyalnion, hanem az iskolában előfordult rendellenes esetekkel, tehát a bukásra álló tanulókkal is kell évközben állandóan foglalkozniok. A tanfelügyelő előadása is tulajdonképpen egy ilyen tanitói minta konferenciát fog ábrazolni, a melynek éppen a népiskolai buktatások megszüntetése lesz a célja. A tanfelügyelő, mint a például össszeállitott konferenczia elnöke, mondja el majd a népiskolai szekunda-osztás okait. A gyülésen jelen levők, mint a konferenczia tagjai tehetik meg észrevételeiket, mire a tanfelügyelő elnöki zárszavában bizonyitja be azt a tételét, hogy a népiskolában a buktatásnak nincs helye.

* **Veszedelmes tolvajok.** Kerezsi István az elmult éjjel őrizetlenül hagyta a Szepesi pusztán levő lakását. Ma reggel aztán kedves látvány tárult a szeme ele. A lakást feltörték ablakait bevertek s nemcsak a házból emeltek el a legértékesebb holmikat, hanem ellopták a disznóólban levő három malaczot is. A mezőrendőrség a legszigorubb nyomozást inditotta a veszedelmes tolvajok felderitése végett.

* **A szerelmes kovács.** A homokkert utcza lakói épületes históriáról beszélnek. Hőse a történetneknek Nagy Gábor kovács ki hónapok óta gyötri a feleségét azzal, a gyanusitással, ogy hütlen hozzá s megcsa ja a gépjavitó mühely egyik munkásával. Tegnap délután hazament a szerelmes kovács természetesen azzal a gyanuval, hogy felesége az idegen ember karjai közt felejti őt hites urát és parancsolóját.

Bezörgetett a konyha ajtón, de válasz nem jött a zörgetésre. Mikor vagy öt perczig hasztalan hivta feleségét rettenetes terv fogamzott meg agyában. Felkapott egy fejszét s betörte a konyhaajtót, Beszaladt a lakó szobába, de ott nem talált senkit. Átkutatta a szekrényeket felhányta az ágyat, s egy nagy tollas dunyhát felkapva kirohant az udvarra.

A szomszédok a nagy zajra összecsődültek, s megdöbbenve nézték, hogy a bolond Kovács a fejszével felhasitja a dunyhát egy hatalmas lóditással pedig rázni kezdi a tollat Mikor az utolsó pehely is elrepült, negelégedetten csavarta össze a dunyhahajat. Visszament a szobába, s a butorokat kezdte kihajigálni

Ket bátorabb homokkerti lakos végre is lefülelte. Mikor lecsendesült, megkérdezte tőle mi lelte ?

— Megbosszultam magam a hütlen asszonyon, a ki megcsalt, mert hiszen, mig én dolgozom, ő másutt és mással éli világát. Hiába sirt jajgatott a káron szegény felesége, ki nemsokkal ezután hazament, a dolgon már nem lehetett segiteni. A tollat messze szét hordta a májusi szellő, a butorok pedig sárosan összetörve hevertek az udvaron,

Különben Nagy Gábor mint az orvosi vizsgálat már megállapitotta róla paralizis progreszszivaban szenved, s igy beszámitható állapotban alig van néha-néha.

* **Esküvő.** Gulyás Lajos az alsó-szabolcsi tiszai ármentesitő társulat hivatalnoka tegnap esküdött örök hüséget Káposztás Etelka kisasszonynak, Káposztás János, ugyanazon társulat penztárnoka leányának. Nasznagyokul Aczél Géza főmérnök s Benedek Lajos társulati mernök szerepeltek.

* **Czoki!** «Kutyának mondja a magyar ember, ha kikergeti a szobából, a hová nem való és alkalmatlan, ezt az indulatszót. Parlamentbe nem való kutya. Kutya nem lehet törvényhozó. Ki a kutyával, ha betolakodik a magyar országgyülés termébe. Ez az értelme lehet csak és semmi más, ha valaki egy népképviselőnek odakiáltja : czoki!» Igy okoskodik a «Budapesti Hirlap» f. é. május elsején megjelent számának a vezérczikke. Ha e hajmeresztő okoskodás helyes volna, akkor a magyar nép, ez a vendégszerető magyar nép, ugyancsak rut szinben tünnék fel. Ha valaki a magyar vendégszeretettel visszaélve, kelleténel tovább tartózkodik mint vendég valahol, akkor e közmondás hal ik: «Harmadnapi vendégnek czoki a neve.» E közmondásból, ha ugyanis a vezérczikk okoskodása helyes volna, — azt kellene következtetni, hogy a magyar nép a harmadnapi vendéget már nem is embernek, hanem kutyának tartja! — A magyar nép az alkalmatlankodó vendégnek coki-kását főz. Ez a vezérczikknek sajátságos okoskodása szerint nem lehet más, mint kutyának való kása, holott csakis egészen ártattan kitoló-kása, semmi egyébb. Mikor a magyar ember a vendégnek tudtára akarja adni, hogy bucsuzzék, akkor kréálva igy szólt hozzá : »igyuk meg a czoipoharat!« E czokipohárnak sincs semmi köze a kutyához. Bucsupoharat jelent, semmi egyebet. Ha a czoki szóhoz, mint tőhöz, a gat gyakoritó képző járul, akkor a cokigat ige jó létre. Mikor a magyar ember igy szól: »Czokigattam őt«, csakis ezt akarja mondani : »Nógattam őt, hogy menjen Isten hirével!« Hogy a magyar nép a czoki szóval nem csak állatot, hanem embert is nógat távozásra arról meggyőződhetik mindenki Akadémiánk »Nagy szótárá«-ból is, a hol az áll : »Czokigat, Czo ki ! üző szónak ismetlésével va amely állatot vagy embert kitakarodásra sürget.« Minthogy a czoki szóval embert is lehet távozásra nógatni, ideje volna már «Abzug« helyett czokit használni. Vagy oly csekélybé veszi-e a magyar ifjuság, a haza reménye, a magyar államnyelvet, hogy nyilvános, utczai tüntetések alkalmával még hazafias fölháborodásának kifejezése végett is a német nyelvtől koldul szóalamizsnát ? — Vajon nem kell-e a nálunk tartózkodó németországiaknak az »Abzug!« szó hallatára azt hinniök, hogy a magyar nemzet nyelve koldusnyelv, melynek még holmi »Abzug«-féle köznapi fogalomra sincsen szav ? — Az »Abzug« szónak használata annál oktalanabb, minthogy a czokin kivül még más szavunk is van, a mely az »Abzug«-ot tökéletesen helyettesitheti, t. i. a »sipircz!« szó. Kelt Budapesten, 1899. május 2. Ponori Török (Thewrewk) Árpád.

* **A Kossuth muzeum vándoruton.** Mig a főváros tanácsa a Kreith-féle Kossuth-muzeumot karhatalommal akarja kiköltöztetni és hajléktalanná tenni, addig Gyöngyösön előkészületeket tesznek, hogy a vándorutra szánt ereklye-muzeum a vidéki városok közül legelőbb is Gyöngyösre kerüljön s ott állittassék ki. A város előkelői bizottságot alakitottak, mely a hatóságok bevonásával az átszállitás költségeiről fog gondoskodni. Példáját bizonyara a többi vidéki város is követi, melyeknek lakossága a muzeum nagyérdekü tárgyait latni kivánja.

* **Vasutasok majálisa.** A m. kir. államvasutak debreczeni tisztikara 1899. évi junius hó 3-án, a nagyerdei Dobos pavillonban hangversenynyel egybekötött, zártkörü, házias jellegü tánczmulatságot rendez. A hangverseny este 7 órakor kezdődik.

* **Apróságok.**

Párbeszéd.

Báró : Lépjen félre, itt sár van.

Ballerina : De uram.

Báró : Mi a baja ?

Ballerina : Tudja meg, hogyha én félre akarok lépni, akkor sár nélkül is megteszem azt.

*

Akik felülbirálnak.

Varju : Nézd csak, hogy verekednek a galambok! Hogy hull a tolluk.

Csóka: Látod és még az emberek tartják magukat igazságos itélőnek. Hát ez a galamb szelidség ?

*

Nagyot akart mondani. Fiatal költő: Én imádom Erzsi kisasszony!

Leány: Oh ezt már nagyon sokan mondták nekem!

Fiatal költő: De én 4 kötetnyi vallomással imádom ám!

* **Hangverseny a zenedében.** A debreczeni zenede — a zongora-, hegedü- és énektanszak középosztályu növendékei haladásának bemutatása végett május hó 14-én vasárnap a Zenede helyiségében Hangverseny-Matineet rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghivja az igazgatóság.

A hangverseny müsora ez: 1. Mozárt W. A. Ábránd. C. moll. Adagio. Zongorán előadja: Varga Lajos. 2. Moszkowszky M. 12. mü. Spanyol tánczok. Zongorán előadják: Biró Irén és Biró Ilona. 3. Behren H. 81. mü. 5. sz. Sonatine. Rondo finale. Zongorán előadja: Tóth Irma. 4. Dando K. 118. mü 1. sz. Air varié. Hegedün előadja: Fábián Margit. Zongorán kiséri: Térei Vilma. 5. Moszkowszki M. Keringő. As dur. Zongorán előadja: Pósch Margit. 6. Mozárt—Krug. 349. mü. 2. sz. Don Juan dalmüből. Zongorán előadjak: Reisinger Piroska, Tóth Irma és Grünwald Alice. 7. Rohde Ed. 50. mü. Örömest Zongorán előadja: Benyáts Erzsike. 8. Székely I. 14. ábránd. Zongorán előadja: Pongracz Piroska. 9. Danda K. 89. mü. 6. air verié. Hegedün előadja: Podolsky Margit. Zongorán kiseri Márkus Irén. 10. Boccherini. Menuet. Zongorán előadjak: Balla Gizella és Stekly Ilona. 11. Horváth A. Sellő. Zongorán előadja: Balas Iván. 12. Brück Gy. 4. füz. 1. sz. Magyar tánczok. Zongorán előadják: Hajdu Lajos és Balás Iván A hangverseny delelőtt pont 11 órakor kezdődik.

* **Áttérés.** Lunczer Ernő városi irnok a r. kath. vallásról az ev. ref. vallásra tért át.

* **Öngyilkos sikkasztó.** Budapesti tudósitónk express-levelében a következő érdekes hirt közli: Győr város főkapitánya mai postán a következő tartalmu levelet kapta: «Miután életemet kioltom, — holttestemet a mosonyi Duna-ág barna hidja alatt, a révfalusi templommal szembe eső félsziget felső partján vagy az ottani kis öbölben fellelhetik. Kérem a tek. rendőrkapitányi hivatalt, hogy személyazonosságom megállapitása végett a komáromi rendőrkapitányi hivatalt sziveskedjék megkeresni. Tisztelettel Tóth Benő.» — A levél vétele után a főkapitány azonnal taviratozott Komáromba, honnan az a válasz érkezett, hogy Tóth ottani városi péztáros, ki nagyobb összeget sikkasztott, vasárnap elutazott Komáromból. A sikkasztott összeg az eddigi megállapitás szerint 14,000 frt. A győri rendőrség a levélben jelzett helyen nyomozást inditott ott azonban csak lábnyomokat találtak, de az öngyilkos holtteste még nem került meg.

* **Hogyan terem a magyar rizs.** Bácskában Puszta-Péklán, tudvalevőleg több száz holdnyi terület rizszsel van bevetve és Temesben és Torontálban is sikerült kisérleteket tettek a rizstermeléssel. Az uj termelési ág megteremtője az állami kulturmérnökség s ennek tagjai közt legodaadóbban Lisznyay Tihamér es Zlinszky Elek foglalkoznak vele, kiket ezért rizskásás mérnökőknek neveztek el. Ők rendezik be a rizstermelésre alkalmas területeket. A rizsnek vetéstől egész aratásig nagyobbára vizben kell állania és azért csak ott termelhető, hol elég viz van. A földet kis töltésekkel táblákra osztják, pontosan kiegyenlitik vizszintessé, ellátják öntöző és lecsapoló csatornákkal és zsilipekkel. Öszszel és tavasszal szántják a földet, április végén kevés vizet eresztenek rá, az megmutatja, hogy a szántástól hol lett egyenetlen a föld, Ott kiegyengetik, aztán egy 4 méter hosszu szerszámmal deszkaegyenesre simitjak. Ezt követi a vetés, mire öt czentiméter magas vizréteg t bocsátanak. Juniusban kezdődik a gyomlálás, szeptember elején a rizs megérik, ekkor lebocsátják róla a vizet és learatják. Cséplés után szoubau a rizst még ki kell száritani, a mire külön gépek vannak. A rizstermelés oly jól fizet, hogy évről-évre nagyobb és nagyobb területeket vetnek be vele. A legutóbbi évben már 11.000 métermázsa termett. Érdekes tudni, hogy hazánkban a török uralom idejében többfelé termeltek rizst. Igy Nógrádban a buják-hényeli völgyben nagy tábla földek közt most is látszanak a régi vizvezető-csatornak nyomai.

* **A trachoma.** Zalamegyében, de különösen a Muraközben mind fenyegetőbben lép föl a trachoma. A hivatalos kimutatás szerint a lendvai járásban 47 egyén vakult meg; a perlaki járásban 91 veszélyes, 545 kevésbbá veszélyes jellegü trachomás beteg van. Az egész megye területén pedig 1451 szembeteg van, ezek közül 1221 betegnek szemevilágát fenyegeti komolyan a veszedelem.

* **Praktikus orvos.** Nos, orvos ur, hogy van a férjem?

— Csak megvan valahogy, de mindenek előtt nyugalomra van szüksége. Néhány őpiumport rendeltem.

— És mikor adjam be neki?

— Neki? Hisz nem neki, hanem önnek rendeltem azokat, nagysám.

* **A Corsó kávéházban** ma este Rácz Károly és zenekara által zeneestély tartatik.

Szinház.

Tündérlak Magyarhonban.

Tegnap este — a szintársulat nagy része Nyiregyházán lévén — kisegitő darab gyanánt egy régi hüperromántikus zagyvalékot adtak elő a társulatnak itt maradt s kóristákkal támogatott tagjai.

Az előadás végtelenül kedélyes volt. Különösen hatásos mozzanatok voltak azok, mikor a sugót a karzaton is jól hallották s egyes szereplők még igy sem tudták elmondani szerepeiket. A közönség derült hangulatban volt s egy-egy érdekes »besülést-«t kitörő jókedvvel fogadott.

Komoly érdekességet az előadásnak két kedves müvésznő ünneplése kölcsönzött. — Kállay Lujzát és Serfőzy Zsenit virággal és kis levélkék, drága (öt pecsétes) kis levélkékkel lepték meg tisztelőik s a kapott tapsviharokra mindketten, de főképen Kállay Lujza, igazán érdemessé tették magukat.

Rajtuk kivül még Ferenczy érdemel őszinte dicséretet. Határozottan kitünő népszinmü alak. Csak a duettekre vigyázzon jobban, az Isten áldja meg!

Szathmáry nem is olyan rosz szinész, hanem mucsaiaskodik. Tegnap megérdemelte a tapsokat.

Egy kezdő szinésznő: Lukács Ilonka tegnap lépett fel először számbavehető szerepben. Játékáról nem szólunk, még nem állja ki az őszinte kritikát. Valamint nem szólunk a többi szereplőkről sem.

(a—e.)

Még három előadás. Ennyi lesz még és nem több. Szinészeink veszik a sátorfát s pénteken már mennek Nyiregyházára. — Ma Sudermann Otthon-a kerül szinre s holnap két előadás lesz. Azután négy hónapi megérdemelt szünet következik. T. i. a közönség megérdemel ennyi szünetet.

CSARNOK.

A kosár.

— Novella —

Irta: **Lobedancz.**

— németből ford B. B. —

Meg volna védve minden kintól szenvedéstől és ismét egyesülhetne szeretteivel. Egy éjjel, midőn a házban minden elcsöndesedett, fölkelt; kis ládájából előkereste legjobb ruháit s utóljára felkészitette magát, mint egy áldozatra szánt bárány. Virágot szaggatott, koszorut kötött s szőke-göndör fürteire tevé. Menyasszonyként fölékesitve kivánt a halál karjaiba sietni. Midőn evvel készen volt, térdre borult s forró imában esdett bocsánatot Istentől, hogy most önként eldobja magától azt az életet, melyet tőle nyert. Ugy tetszett neki, mintha egy szózat keblében világosan mondaná:

— Ki oly elhagyott, mint te, annak meg van engedve, hogy hivatlanul is oda állhasson Isten trónja elé s ő megbocsát neked és feltárja a menny kapuit!

Aztán elővette bibliáját: egy darabig olvasott belőle, aztán megvigasztalva, szándékában megerősödve érezte magát. Majd ezt irta egy darabka papirra: »Atyám bocsáss meg neki, mert nem tudta, mit cselekedett!«

Nem lehet tudni: magát, vagy a papnét értette-e ez alatt. Már oly állapotban volt, mely kizárt minden józan öntudatot s érett megfontolást. Kilopódzott a házból; a jól ismert uton lesietett a tengerpartra, egész addig a helyig, hol egykor atyjának hajója ált s hol még most is ott volt a kis csolnak, melyel a megboldogult sürgős esetben ráadta a fejét a pellwormi veszélyes tengeri utra. Ugy látszott neki, mintha a távol égbolton, Pellworm szigete fölött valami világosságot látna ragyogni. Szivszaggató fájdalommal gondolt vissza arra a régi időre, midőn vidáman ugrott csolnakjukba, ha Pellwormon hirtelen feltünt a »látó« s áthivta atyját a hajóval. Megvizsgálta a szél irányát s mint a tengert jól ismerő hajós-leány, csakhamar belátta, hogy a parttól a nyilt tenger felé fu. Gyors elhatározással a csolnakba ugrott; a karóról leoldta a kötelet, bibliáját a csolnak aljába tette s rá, mint egy vánkosra, fejét. A szél s a habok felkapták a csolnakot s tova vitték, mig ő szemét erősen lecsukva tartá.

A csolnak lassan siklott tova, az olykor-olykor villamos fényben tündöklő tengeren: a csillagok örök nyugalmukkal tekintettek le rá s a természetben misem látszott sejtelemmel birni affelől, hogy most egy emberi lény, hasonló nyugalommal megy sorsa, vagyis inkább a biztos halál elé. Leny elhatározta, hogy szemét többé ki nem nyitja. Tervét bámulatos akaraterővel hajtá végre. Néha erősen leszoritá pilláit s ha ekkor alattuk is, mint egy villamos sugár világitott, ugy tünt föl előtte mintha az égből esnék ragyogó fény, létének sötét éjjelébe,

Olykor félelmes gondolatai jöttek . . . a halál közelsége megborzasztá; de csakhamar ismét összeszedte magát s minden erejet megfeszité, hogy utolsó gondolatait vidámabbakká tegye. Gyermekségének egyes boldog órái s napjai merültek föl emlékezetében s még egyszer — utóljára végig örülte azokat. Igy lassan, csaknem elfeledé a komor valót. Azelőtt nem ritkán aludt a csolnak fenekén, ha tudta, hogy atyja őrködik fölötte s biztos kézzel intézi a kormányt.

— Ah . . . bizonyára mindaz, mit az utolsó időben átéltem, csak rut álom volt! Én még gyermek vagyok, atyám él, hajónk nincs szertezuzva, most szülő szigetünk partja felé köze edünk, hol majd reggelig alszom puha ágyamban.

— Aludni! Aludni! s akaratlanul ásitott. Igen, aludni! Tovább nem tudott gondolkozni, gondolat folyama megszünt, mert valóban elaludt.

A csolnak lassan ringott a nyilt tenger felé. De ime: reggel felé nyugati szél támadt s ez a közeledő dagálylyal, egészen ellenkező irányba terelte a csolnakot. — Gyorsan uszott vissza Hooge-hallig és Pellworm szigete közt a schlevigi part felé, nem láttatva senkitől, csak az ég csillagaitól. A nap már magasan járt, midőn egy hullám gyöngéden a partra taszitá s itt fennakadt.

A véletlen ugy akarta, hogy egy közeli paraszt jószág birtokosa, Jensen Keresztény eppen akkor tette meg reggeli sétáját s meglátta a széltől hajtott csolnakot. Egy uratlan járómü, bármily kicsiny legyen is, magára vonja figyelmünket s müködésbe hozza képzeletünket. Akaratlanul is azt kérdezzük: Vajjon honnan jő? Vajjon kié lehet? . . . Keresztély lement a partra, mely még az ő földbirtokához tartozott. Mily nagy volt ámulata, midőn a csolnak aljában, egy szegényesen öltözött, mélyen alvó leánykát talált. — Rálépett a járómüre s nem tudta, fölébressze-e, vagy alva hagyja. Ekkor meglátta a bibliát feje alatt. Minő csudálatos! Önkénytelen szent borzalom fogta el; felnyitotta a könyvet, hogy a vidék szokása szerint megnézze: micsoda tétel ötlik legelébb szemébe.

Eszter könyvének 5-dik fejezete volt s Jensen ezt olvasta : 1—2. v.

»Történik pedig harmadnapon, hogy Eszter felöltözött királyi ruhába és megállott a Király házának belső pitvarában, a Király házának ellenébe, a Király pedig ül vala az ő országának székében a háznak ajtaja ellenébe.«

»Lőn pedig, midőn meglátta volna a Király Eszter királyné asszonyt állani a pitvarban, kedvet találá az ő szemei előtt és a Király kinyujtá Eszterre az arany vesszőt, melyet kezében tart vala. Akkor méne Eszter és megilleté az aranyvesszőnek végét.«

Midőn ezt elolvasta, föltekintett és szeme ismét az alvóra esett, ki már akkor felébredt s elcsudálkozva nézett maga körül. Szeme az idegen férfiéval találkozott s mélyen elpirult.

Folyt köv.)

Nyaraló

Simonyi-ut 3. sz. alatt

szőlőtermeléssel vagy a nélkül

kiadó.

Értekezés **Tóth Gyula** vaskereskedőnél.

15.500 forintot

nyerhet évente legjobb esetben az, a ki nálunk

14 osztálysorsjegygyel

való játszásban résztvesz, melyeknek játszása törvényesen meg van engedve.

Hozzájárulás évente 72 frt, havonta 6 frt. Legalább is a betét 40%-át kell visszanyerni.

Az ár a valódi tőzsde árfolyam szerint van felszámitva.

Ajánlunk egyszersmind **részjegyeket egyes huzásokra**, és egy

Bádeni 4% 100 thl sorsjegy,

huzás **junius 1-én**, **főnyeremény** 3000,000 márka, a legalacsonyabb **nyeremény 300 márka** levonásával **frt 320.**, 1/10 részjegy frt 32.—, 1/20 részjegy 16 frt stb.

Prospectus kivánatra ingyen és bérmentve.

Nationale Renten & Creditbank,
AMSTERDAM.

Képviselők kerestetnek.
Postadij ide 10 kr.

SZLATINA-FÜRED.

PÁVEL sósfürdő.

Máramaros m. 250 m. magasan.

Klimatikus gyógy- és üdülőhely.

Ásványos sósfürdő, vizgyógymód.

Szép vidék, üde, pormentes, ózondus, hegyi levegő, kitünő házi ellátás.

Igen olcsó árak. Sósfürdő 20—30 kr.

Orvos helyben. Állandó zenekar.

Vasuti állomás :

M.-SZIGET, honnan a fürdőhely kocsin csupán fél óra járásnyira van.

Posta és táviró állomás : **AKNA-SZLATINA.**

Ismertető leirást ingyen és bérmentve küld :

a fürdő igazgatóság.

Mindenféle festék és ecsetek — **Petroleum házhoz szállitva** — **Első rendü padlólack**

Telefon.

Térei József

kizárólagos

festék-, lack-, olaj- és petroleum-üzlete.

Hatvan-utcza 13. sz.

Telefon.

Angol kocsilack — **Parquett fénymáz**

Gyertya kemény-itő, szappan — **Kocsikenőcs, gép-olaj, carbolineum** — **Rézgálicz, raffia-háncs**

Uj butorüzlet megnyitás!

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy f. é. május hó 1-én Heyben, Piacz-utcza 44. sz. alatt (dr. Ujfalussy-ház)

butorüzletünket

megnyitottuk.

Dus választékban tartunk a legujabb stylu secessio, chippenthail, baroque, ó-német, angol stb. matt és fényezett butorokban a legdiszesebb valamint legegyszerübb kivitelben.

S a mig egyrészről meghivjuk a n. é. közönség **állandó butorkiállitásunk** szives megtekintésére, másrészről esedezünk kegyes támogatásukért

kiváló tisztelettel

Lamberger és Társa

A magy. kir. szab. Osztálysorsjáték

100.000 sorsjegyre

50.000 hat osztályba beosztott nyeremény esik,

minden második sorsjegy tehát okvetlenül nyer s igy a legkedvezőbb esélyeket nagy nyeremény elérhetésére egyedül az osztálysorsjáték nyujt.

Az I. osztály huzása már

f. hó 18—19-én

tartatik meg s ajánlok ehez sorsjegyeket az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett a következő hivatalos árakon :

1/8	frt 0.75.	1/2	frt 3.
1/4	frt 1.50.	1/1	frt 6.

Renz Ede

a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusitója

BUDAPEST, VI. Andrássy-ut 42.

Cs. és. kir. udvari szállító.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséggel tudatni, hogy

butorraktáramat

megnagyobbitottam és a mai naptól kezdve

Szikszay ház,

a főtrafikkal szemben

helyeztem át, hol ugy, mint eddig, ezentul is üzletemet a legszolidabb alapon fogom tovább folytatni. Az eddigi irántam tanusitott pártfogásért köszönetet mondva kérem a n. é. közönséget, hogy bizalmukkal továbbra is megszerencséltetni méltóztassék.

Teljes tisztelettel
Killer Ede.

Kitünö minőségü

inga-óráit

a

legolcsóbb

árakon

ajánlja

Löfkovits Arthur

órás, ékszerész és vésnöki müterme.

KrémerJakab

kárpitos és diszitő

Simonffy-utcza 27. sz.

Ajánlkozik mindenféle

kárpitos és diszitő

munkák gyors, jutanyos és pontos elkészitésére.

Elvállal csipke függönyöket tisztitásra, madráczok, függönyök, redőnyök valamint minden e szakmába vágó munkálatok **igen mérsékelt árak melletti** elkészitésére.

Régi jó hirnevem elég biztositékot nyujt a n. é. közönségnek, hogy általam a legtisztességesebben lesz kiszolgáltatva

Költségvetésekkel dijtalanul szivesen szolgálok és megbizásokat a leggyorsabban teljesitek.

Becses pártfogást kér tisztelettel

Krémer Jakab

kárpitos és diszitő,

Simonffy utcza 27. sz.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben,

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. à	400000
1	„ „	200000
2	„ „	100000
1	„ „	90000
1	„ „	80000
1	„ „	70000
2	„ „	60000
1	„ „	40000
5	„ „	30000
1	„ „	25000
7	„ „	20000
3	„ „	15000
31	„ „	10000
67	„ „	5000
3	„ „	3000
432	„ „	2000
763	„ „	1000
1238	„ „	500
90	„ „	300
31700	„ „	200
3900	„ „	170
4900	„ „	130
50	„ „	100
3900	„ „	80
2900	„ „	40
50,000	nyer. és jut. összegben	**13.160,000**

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 ujból **50,000**

sorsjegyre **nyeremény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint **az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.**

A **nyerési esélyek** tehát, mint már általánosan ismeretes, **óriásiak.**

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsesebb esetben

egy millió korona.

Szives mielőbbi megrendeleseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerü **eredeti árban** és pedig:

egy **egész** I. o. eredeti sorsjegyet **6.—**
» **fél** » » » **3.—**
» **negyed** » » » **1.50**
» **nyolczad** » » **—.75**

küldünk szét **utánvéttel**, vagy **a pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzasi jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig dijtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket mielőbb** legkésőbb azonban

f. é. május 18. és 19-ig

mely napokon a huzás van,

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték

főelárusitói

Budapest, V. Váczi-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát

Rendelőlevél levágandó

Török A. és Társa uraknak Budapest

Kérek részemre.....l. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Pontos czim. Az összeget.....frt { utánvételezni kérem / postautalványnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő

.....

.....

.....

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már **több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer,** melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget **„Horgony"** védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállitók, **RUDOLSTADT** (Thüringia).

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.